

§ 412

Dnr 2020-00558

Socialdepartementets remiss av SOU 2018:88 LSS-utredningen

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar att Växjö kommun lämnar följande yttrande:

Växjö kommun välkomnar en översyn av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) med syfte att skapa en uppdaterad och bättre fungerande lagstiftning, som ger större hållbarhet och mer ändamålsenliga insatser.

Kommunen instämmer i att personkretsbestämmelsen bör moderniseras för att motsvara dagens begreppsbildning och nutida språk.

Vidare ställer sig kommunen positiv till att insatsen boendestöd införs i LSS. I nuläget kan boendestöd erbjudas enligt socialtjänstlagen (SoL), vilket innebär att den enskilde som har betalningsutrymme i vissa kommuner får betala för stödet som ges. Avgiften kan göra det svårt för kommunen att motivera den enskilde till att ta emot en insats trots att behov föreligger.

Vidare framgår av utredningen att insatsen personlig service och boendestöd ska innefatta stöd i föräldraskapet. Här anser kommunen att insatsen bör förtydligas utifrån aspekten vilka delar av en förälders omvårdnad om sitt barn som ska ingå i stödet som erhålls. Om det inte enbart innefattar praktiska göromål bör det vara klart var gränsen går mellan ett stöd enligt LSS och ett stöd enligt SoL till följd av bristande föräldraförmåga.

Kommunen vill lyfta att det bör tydliggöras i lagstiftningen att den enskilde som bor i gruppboende eller serviceboende inte också kan ha rätt till insatsen personlig service och boendestöd. Insatserna gruppboende och serviceboende bör tillgodose den enskildes behov av omvårdnad, omsorg och stöd i bostaden fullt ut. Om aktuellt förslag verkställs ser kommunen att det finns risk för ojämlika bedömningar av rätten till stöd samtidigt som kommunerna riskerar att få verkställa dubbla stödinsatser i bostad med särskild service.

Kommunen finner att insatserna kontaktperson och ledsagarservice i dagsläget är otydliga insatser där det finns stora skillnader i riktlinjer och verkställande mellan olika kommuner. Kommunen förespråkar därför ett tydliggörande av dessa insatser men ställer sig positiv till förslaget att insatsen kontaktperson, i de fall den enskilde samtycker till det, ska kunna verkställas genom en gruppaktivitet. Det behövs dock tydliga riktlinjer kring på vilket sätt en sådan gruppaktivitet skulle kunna planeras och genomföras för att undvika att syftet med insatsen

Ordförandes signatur	Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

kontaktperson reduceras eller att den enskildes individuella behov och önskemål ej tillgodoses.

Kommunen stödjer de delar av LSS-utredningen som föreslår att avlösarservice i hemmet ska benämnas avlösarservice för att det klart ska framgå att insatsen inte är begränsad till att ges i just hemmet. Kommunen anser dock att insatsen behöver definieras tydligare för att bringa klarhet i vad som utgör skillnaden mellan exempelvis personlig service och avlösarservice. Det finns en överhängande risk att avlösarservice beviljas i de fall när det inte finns några andra insatser att tillämpa.

Kommunen välkomnar en förändring av benämningen avseende insatsen korttidstillsyn före och efter skoldagen samt under lov. På grund av den snarlika benämningen korttidsvistelse är det idag vanligt att föräldrar ansöker om korttidstillsyn när de egentligen avser söka korttidsvistelse.

Vad gäller förslaget att personlig assistans ska vara ett statligt ansvar ställer sig kommunen positiv. Dagens delade huvudmannaskap för den personliga assistansen medför svårigheter och onödig byråkrati för den enskilde, men även ett omfattande administrativt arbete för såväl stat som kommun. Kommunen ser även en problematik med dagens ansvarsfördelning utifrån att olika kommuner bedömer liknande behov på olika sätt, vilket medför en ojämlikhet mellan individer som enbart beror på vilken kommun man är bosatt i. Kommunen bedömer det dock inte som rimligt att kommunen fortsatt ska ha ett kostnadsansvar för de 20 första timmarna i assistansersättningen, när staten i övrigt ska vara ensam huvudman för insatsen. Huvudregeln måste istället vara att den myndighet som ansvarar för en insats också bär kostnadsansvaret för densamma.

Vidare välkomnar kommunen ett lagstiftat krav på att dubbelbemanning inom personlig assistans endast kan utges om det aktuella behovet inte kan tillgodoses genom bostadsanpassning eller hjälpmedel. Om behovet är av karaktären att hjälpmedel eller bostadsanpassning inte är aktuellt ser kommunen det som självklart att dubbelbemanning fortsatt ska vara ett alternativ för att tillgodose den enskilde individens unika behov. Kommunen förespråkar därför ett tydliggörande av i vilka situationer dubbel assistans kan vara aktuellt, för att undvika att enskilda individer blir lidande av en alltför snäv tolkning av det nya lagförslaget eller att individer blir lidande i avvaktan på prejudicerande domar.

Kommunen vill också förespråka att det femte grundläggande behovet för rätt till personlig assistans ska kvarstå. Vad gäller förslaget att alla personer med beslut om personlig assistans eller assistansersättning ska ansöka om denna ersättning på nytt efter lagens ikraftträdande ställer sig kommunen negativ. Ansvaret för att ompröva en persons rätt till personlig assistans efter ansvarsövergången mellan kommun och stat, bör åligga Försäkringskassan som myndighet. Det är inte rimligt

Ordförandes signatur	Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

att den enskilde åläggs ansvar för att ansöka på nytt. Då den tidigare bestämmelsen om tvåårsomprövningar av assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken (SFB) inte längre är aktuell behöver det utifrån kommunens förslag ovan tydliggöras vad i de tidigare besluten som Försäkringskassan har möjlighet att ompröva i samband med denna huvudmannamässiga övergång. I nuläget kan rätten till assistansersättning endast omprövas i den utsträckning som rätten till insats har minskat i omfattning till följd av väsentligt ändrade förhållanden som är hänförliga till den enskilde (51 kap. 12 § SFB).

Kommunen ställer sig positiv till att överväga en översyn av fördelningen av hälso- och sjukvårdsansvaret i samband med korttidsvistelse för barn. Kommunen ser att föräldrar till barn på korttidsvistelse skulle få en större möjlighet till avlastning om kommunen fullt ut har ansvaret för såväl vård som omsorg och att korttidsvistelsen därmed i högre utsträckning skulle bli den anhörigavlastning insatsen är avsedd att vara.

Kommunen ställer sig bakom att införa ett tydligt uttalat lagstöd för utbetalning av habiliteringsersättning. Kommunen vill dock framföra att det också är önskvärt med lagmässig reglering av habiliteringsersättningens storlek för att säkerställa att ersättningen blir likvärdig för individer i olika kommuner.

Slutligen vill kommunen klargöra att kommunen inte ställer sig bakom de förslag avseende personlig assistans som inte omfattas av aktuell remiss, det vill säga: att barn under 16 år inte ska kunna få personlig assistans, att schablonisera rätten till personlig assistans för andra personliga behov till att omfatta 15 timmar i veckan, samt att personer med psykiska funktionsnedsättningar inte ska ha rätt till personlig assistans.

Att undanta barn under 16 år från möjligheten till personlig assistans anser kommunen inte går i linje med barnets bästa enligt Barnkonventionen. Kommunen menar även att förslaget om en schablonisering av tidsåtgången för andra personliga behov samt förslaget om att personer med psykiska funktionsnedsättningar inte ska ha rätt till personlig assistans, inte överensstämmer med lagens intention om att den som tillhör lagens personkrets ska ha möjlighet att leva som andra (5 § LSS) och tillförsäkras goda levnadsvillkor (7§ LSS).

2. Kommunstyrelsen noterar att man inhämtat synpunkter från HSV och dessa har beaktats när remissvaret tagits fram.

Bakgrund

Växjö kommun har lämnats möjlighet att yttra sig över Socialdepartementets remiss av SOU 2018:88 LSS-utredningen.

Ordförandes signatur	Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Beslutsunderlag

Arbetsutskottet har i § 485/2020 lämnat förslag till beslut.
-Ordförandes förslag till beslut i skrivelse daterad 2020-10-26.
Omsorgsnämnden har i § 108/2020 yttrat sig över remissen.

Yrkanden

Gunnar Nordmark (L): Bifall till arbetsutskottets förslag med följande tillägg:
Kommunstyrelsen noterar att man inhämtat synpunkter från HSV och dessa har beaktats när remissvaret tagits fram.

Beslutsordning

Ordförande frågar om yrkandet kan antas och konstaterar att kommunstyrelsen beslutar enligt Gunnar Nordmarks (L) yrkande.

Beslutet skickas till

Socialdepartementet

För kännedom

HSV

Ordförandes signatur	Justerares signatur	Utdragsbestyrkande